

компетенції. До найбільш розповсюджене них експертних методів належать SWOT-аналіз, метод Дельфі і «метод мозкового штурму» [3, с. 86].

Проблема відбору експертів є однією із найскладніших і водночас найвідповідальніших завдань робочої групи з експертних оцінок. Якість, достовірність і надійність результатів експертного опитування перебувають у прямій залежності від кваліфікації спеціалістів-експертів.

Для виявлення узагальненої думки експертів проводять аналіз матеріалів експертних оцінок. Перед цим варто визначити ступінь узгодженості індивідуальних оцінок експертів. При низькій узгодженості думок варто переглянути експертів, можливо не всі є фахівцями в даному аспекті чи переглянути питання анкети, які можуть бути написані непрозоро чи допускати неоднозначне трактування. Обробка даних оцінок експертів служить вихідним матеріалом для синтезу прогнозних гіпотез і варіантів розвитку підприємства [1, с. 409].

Отже, діагностичні експертні системи призначені для виявлення причин, що викликали незадовільний стан підприємства. Такі системи дозволяють моделювати механізм мислення людини щодо вирішення завдань у відповідній предметній області. Крім обчислень, експертні системи формують висновки, ґрунтуючись на наявній у них інформації, базуючись на евристичних підходах до одержання результатів.

Список використаних джерел:

1. Башинська І.О. Використання методу експертних оцінок в економічних розрахунках / І.О. Башинська // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – №7 (169). – С. 408-412.
2. Брітченко І.Г. Контролінг: навч. посіб. / І.Г. Брітченко, А.О. Князевич. – Рівне: Волинські обереги, 2015. – 280 с..
3. Коваленко В.В. Методичні підходи щодо діагностики рівня економічної безпеки підприємства / В.В. Коваленко // Молодий вчений. – 2016. – № 4. – С. 85-88.

Тарасюк А., студентка
Науковий керівник: Шостак Л.В.,
к.е.н., доцент кафедри економіки, безпеки
та інноваційної діяльності підприємства
Східноєвропейського національного
університету ім. Лесі Українки,
м.Луцьк, Україна

ПРОБЛЕМИ ОЦІНЮВАННЯ ВАРТОСТІ ВІТЧИЗНЯНОГО БІЗНЕСУ

Визначення ринкової вартості бізнесу стає необхідністю для підприємств, що функціонують у ринковій економіці. Це зумовлено тим, що вартість фірми, організації чи підприємства – є комплексним показником, що характеризує їх

сучасний стан та перспективи розвитку. За таких обставин вартісна оцінка суб'єктів господарювання має стати невід'ємним інструментом управління власністю.

Питанням, що пов'язані з оцінкою вартості бізнесу, приділяли увагу не тільки зарубіжні, а й вітчизняні вчені та практики галузі, серед яких можна виокремити: Тертичну Н.В., Світлого Д.О., Курочкіну І.Г., Шульгу А.В., Нагула Я.В. та ін. Найбільша увага приділяється проблемам застосування методів оцінки бізнесу в Україні, особливостям оцінки підприємств, що належать до різних галузей народного господарства та особливостям оцінки бізнесу для певних цілей.

Проблеми оцінки вартості бізнесу пов'язані з високим ступенем невизначеності ситуації і роз'єднаності інтересів учасників оціночного процесу. Загалом оцінка бізнесу проводиться в наступних випадках:

1) визначення вартості цінних паперів у разі купівлі-продажу акцій підприємств на фондовому ринку. Для прийняття обґрунтованого інвестиційного рішення необхідно оцінити власність підприємства і частку цієї власності, що припадає на пакет акцій, який призначений до продажу, а також можливі майбутні доходи від бізнесу

2) визначення вартості підприємства у разі його купівлі-продажу цілком або частинами, виходу одного або кількох власників зі складу засновників підприємства для обчислення компенсаційних платежів, збільшення статутного капіталу бізнесу за рахунок власних вкладів його засновників для подальшого розвитку бізнесу, викупу акцій у акціонерів, опротестування рішення суду про вилучення власності підприємства;

3) реструктуризації підприємства;

4) визначення кредитоспроможності підприємства і вартості застави при кредитуванні;

5) страхування;

6) оподаткування;

7) реалізація інвестиційного проекту розвитку бізнесу;

8) формування плану пріоритетного і довгострокового розвитку;

9) підвищення ефективності управління.

У науковій літературі виявлено переваги і недоліки різних підходів і методів оцінки, визначено випадки, коли застосування тих чи інших методів і підходів найбільш ефективно чи доцільно, але питанням застосовності і проблем використання методів оцінки бізнесу в розрізі українського малого підприємництва не приділено достатньо уваги.

В умовах активізації ринкових відносин та кризи концепції управління вартістю підприємства є ключовою. Це означає, що ринкова відособленість підприємства націлює фінансове управління на зберігання та забезпечення відтворення його вартості. Перехід на вартісні принципи управління обумовлює необхідність вдосконалення оцінки результатів діяльності підприємства. Тому сучасна теоретична основа формування вартості повинна базуватися на синергії концептуальних та методологічних розробок наукових шкіл по дослідженню вартості, не зіставляючи, а доповнюючи одна одну, тим самим розробляючи єдиний показник ринкової вартості підприємства, максимально ефективно вживаний в

умовах ще такої слабої, сповненої надій багатьох українських підприємців вітчизняної економіки, що з кожним роком буде рости і розвиватися.

Список використаних джерел:

1. Бутиріна В.М., Васильєва М.С. Проблеми оцінки вартості бізнесу в Режим доступу: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=27545>
2. Аналіз методичних підходів до оцінки вартості бізнесу в Україні. Режим доступу: http://www.rusnauka.com/12_KPSN_2009/Economics/44844.doc.htm
3. Оцінка вартості малого бізнес: проблеми та перспективи застосування різних методичних підходів. Режим доступу: <http://www.rtp.com.ua/news/2014/02/24/1/3094.html>

Тарасюк А. магістр з державного управління,
м. Київ, Україна

ЕКОНОМІЧНІ ЗАКОНОМІРНОСТІ В ДІЯЛЬНОСТІ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОЇ СФЕРИ

В роботі малих форм господарювання в сільському господарстві, як і в цілому в сільськогосподарському виробництві, знаходить своє яскраве відображення різноманіття економічних закономірностей, що визначають логіку прийняття того чи іншого управлінського рішення. Об'єктивні економічні закономірності, їх відчутна присутність в аграрній практиці зумовлюють певну сукупність економічних законів.

Оскільки аграрне виробництво характеризується впливом на виробничий процес великої сукупності факторів, в тому числі техніко-технологічного характеру, можна стверджувати що, знання цих взаємозв'язків є основою для прийняття управлінського рішення. Конкретизація виробничих завдань дозволяє виявити ресурсну базу, необхідну для їх вирішення. Виробнича функція дозволяє визначити, яка кількість того чи іншого ресурсу (матеріального, тимчасового, фінансового тощо) при інших рівних умовах дозволить отримати максимально високий кінцевий результат. В даному випадку вона показує підприємствам, особистим підсобним господарствам і фермерським господарствам, яким чином зміна кількісних і якісних параметрів того чи іншого ресурсу вплине на відповідні обсяги виробництва.

Актуальним є аналіз процесу, пов'язаного зі скороченням доходів. Дана виробнича функція складається внаслідок зниження темпів приросту доходу. Зниження веде в подальшому до його скорочення. Таким чином, тут ми маємо ситуацію, коли на певному часовому інтервалі обсяги виробництва починають зростати спадаючими темпами. Дана тенденція показує, в який момент виробничі показники починають знижуватися. Уникнути цього негативного сценарію можна